

2019

БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН

Апостолівська ОТГ

Підготовка та друк цього видання стали можливими завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID).

Зміст є відповідальністю Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) і не обов'язково відображає точку зору USAID чи уряду Сполучених Штатів.

До уваги жителів нашої громади!

Представляємо Вашій увазі відкритий бюджет Апостолівської об'єднаної територіальної громади на 2019 рік, який призначений для розкриття інформації про бюджет в простій і доступній для будь-якого громадянина формі.

Відтепер кожен житель громади, в тому числі що не володіє спеціальними знаннями в сфері бюджету та фінансів, зможе розібратися в мові цифр, зрозуміти, з чого формується бюджет і на що витрачаються бюджетні кошти.

Що таке бюджет для громадян?

Бюджет для громадян – це спрощена, позбавлена технічної мови презентація комплексної інформації про бюджет. Бюджет для громадян доповнюється візуалізаціями, щоб спростити розуміння складних цифр.

Основна мета «бюджету для громадян» – це зробити складну та технічну бюджетну інформацію доступною для широкого кола осіб.

Бюджет для громадян допомагає зрозуміти бюджет своєї громади кожному громадянину, він допомагає побачити своє місце в бюджеті, зрозуміти, що бюджет громади – це кошти всіх жителів громади, побачити, що гроші в бюджеті не з'являються нізвідки, а також зрозуміти, що витрати з бюджету не робляться лише за бажанням когось з керівників громади або групи громадян.

В той самий час, бюджет для громадян допомагає визначити можливості для впливу на формування та витрачання бюджету своєї громади.

Бюджетна термінологія

- ◆ **Місцевий бюджет** – це фінансовий план громади. В ньому визначається, звідки громада буде отримувати кошти, а також на що витратити. Бюджет громади формується та управляється на основі Бюджетного кодексу України. Це означає, що існують чіткі правила, звідки і в якому порядку громада отримує кошти в свій бюджет, а також куди вона може витратити кошти бюджету. Бюджет та зміни до нього затверджуються рішенням місцевої ради.
- ◆ **Доходи бюджету** – гроші та інші ресурси, виражені в грошах, які громада заробила сама, а також отримала від держави як для конкретних цілей, так і без конкретного призначення. Доходи бюджету формуються з податків та зборів, неподаткових надходжень (наприклад, кошти, отримані за надання адміністративних послуг, кошти, які самостійно заробили бюджетні установи, трансферти).
- ◆ **Видатки бюджету** – кошти, що витрачаються на цілі та заходи, які заплановані в бюджеті. Видатки можуть бути поточні та капітальні.
- ◆ **Трансферти** – це кошти, які передаються з бюджетів інших рівнів до бюджету громади. До трансфертів відносяться дотації та субвенції.
- ◆ **Субвенції** – кошти, які з державного бюджету передають місцевим на виконання конкретних повноважень, які делеговані державою. Ці кошти можна використовувати лише за певним призначенням. Приклади субвенцій – інфраструктурна, медична, освітня. Субвенції також можуть передаватися з одного місцевого бюджету іншому. Наприклад, передача коштів обласній лікарні на лікування міських жителів – з міського в обласний бюджет.
- ◆ **Дотації** – кошти, які виділяються з бюджету вищого рівня для того, щоб досягти рівних доходів населення у всіх населених пунктах.
- ◆ **Загальний фонд** – це кошти, передбачені для повноцінної роботи державних установ. Кошти загального фонду витрачаються переважно на виплати заробітної плати та оплату енергоносіїв, задля утримання установ освіти (дитячі садки, школи, позашкільні заклади), культури (будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицини (ФАПи, амбулаторії), соціального захисту населення, фізичної культури і спорту (дитячо-юнацька спортивна школа, заходи та змагання різного характеру).
- ◆ **Спеціальний фонд** – це окремий фонд, кошти якого мають цільове спрямування. Основну частину спеціального фонду формують бюджет розвитку та власні надходження установ, які вони отримують від надання послуг (від оренди приміщень, реалізації майна, харчування дітей), а також інші ресурси, наприклад, гранти від міжнародних організацій, благодійні внески, дарунки від юридичних та фізичних осіб.
- ◆ **Бюджет розвитку** – кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, реалізацію інвестиційних проектів, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства тощо. Тобто на будівництво, модернізацію та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

Бюджетний цикл

02 Складання бюджету

На цій стадії загальнодержавні органи подають розрахунки міжбюджетних трансфертів. Місцеві органи влади разом з розпорядниками бюджетних коштів, наприклад відділом освіти, розробляють та подають бюджетні запити. На основі поданих розрахунків міжбюджетних трансфертів та бюджетних запитів вже відбувається розробка проекту рішення про місцевий бюджет. Підготовлений попередній проект бюджету оприлюднюється на сайті ради.

04 Виконання бюджету

Саме на цьому етапі здійснюються всі витрати та збираються всі податки. Окрім того, протягом виконання бюджету може виникати необхідність внесення змін в нього. Всі зміни проходять окрему процедуру від розгляду бюджетною комісією ради і до затвердження на сесії ради. Окрім того, законодавством встановлено обов'язок щоквартального звітування про виконання бюджету, що також передбачає затвердження квартальних звітів окремими рішеннями ради по завершенню кожного кварталу.

СКЛАДАННЯ
ПРОГНОЗУ
БЮДЖЕТУ

02

РОЗГЛЯД ТА
ЗАТВЕРДЖЕННЯ
БЮДЖЕТУ

04

ЗВІТУВАННЯ ПРО
ВИКОНАННЯ
БЮДЖЕТУ

01

СКЛАДАННЯ
БЮДЖЕТУ

03

ВИКОНАННЯ
БЮДЖЕТУ

05

01 Складання прогнозу бюджету

Прогноз бюджету робиться на 3 роки – плановий (тобто той, на який плануємо бюджет) і 2 наступні роки. Ці наступні роки називають прогнозними. Прогноз робиться для того, щоб розуміти, які податки та скільки їх буде збиратися в наступні 3 роки, а також, на які цілі витратимуться гроші з зібраних податків. Прогноз оприлюднюється на сайті ради та приймається на сесії не пізніше 1 вересня.

03 Розгляд та затвердження бюджету

Попередній проект рішення про бюджет обговорюється та затверджується на засіданні постійної комісії місцевої ради, яка відповідає за питання бюджету. Далі проект рішення передається на розгляд виконавчого комітету, який також повинен його затвердити. Після цього проект бюджету розглядається та затверджується вже на сесії місцевої ради. Рішення про затвердження бюджету приймається не пізніше, ніж 25 грудня. Після прийняття, рішення, а також сам бюджет, оприлюднюються на сайті ради.

05 Звітування про виконання бюджету

По завершенню року, для якого виконувався бюджет, розпочинається підготовка звіту про виконання бюджету за рік. Звіт також проходить всю процедуру розгляду та затвердження в усіх інстанціях, яка завершується розглядом та затвердженням рішення місцевою радою. Затверджений звіт оприлюднюється на сайті ради. Окрім того, бюджетне законодавство встановлює обов'язкову вимогу проведення публічного звітування про виконання бюджету. Публічне представлення звіту про виконання бюджету повинно відбутись не пізніше 15-го березня наступного року. Місцева рада повинна широко анонсувати захід, на якому буде представлятись звіт про виконання бюджету, та запрошувати громадськість відвідати його.

01 Липень-вересень

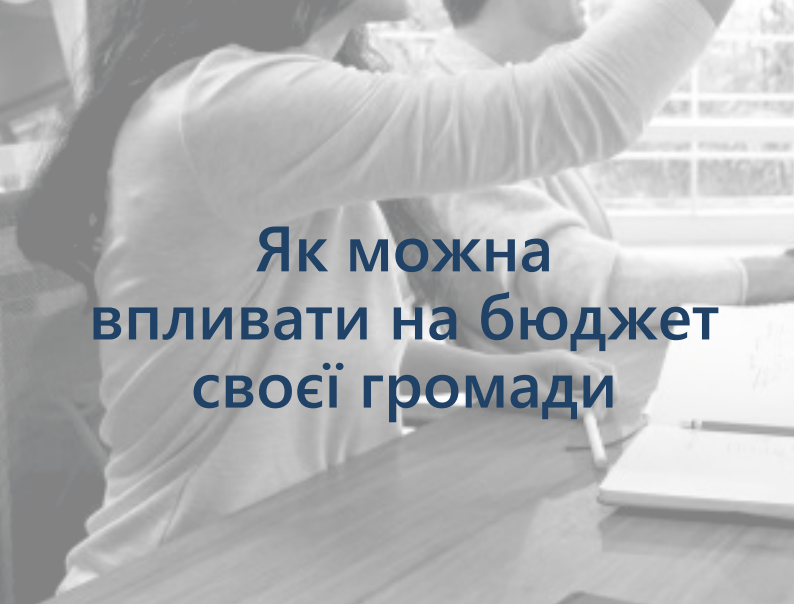
В цей час відбувається складання прогнозу бюджету на 3 роки.
ЯКДОЛУЧИТИСЬ:

- ◆ Подавати пропозиції до прогнозу бюджету в управлінні та відділи — звичайним листом поштою чи електронним;
- ◆ Подавати пропозиції безпосередньо до фінвідділу (контакти в кінці документу). Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до прогнозу бюджету від громадян через ЦНАП чи під час заходів, у місцях масового збору людей;
- ◆ Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування прогнозом довгострокових інфраструктурних проектів.

02 Травень-жовтень

В цей час відбувається складання бюджету на наступний рік.
ЯКДОЛУЧИТИСЬ:

- ◆ Подавати пропозиції до бюджету депутатам;
- ◆ Подавати пропозиції безпосередньо до місцевої ради.
Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до бюджету від громадян;
- ◆ Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування бюджетом гендерних аспектів.

Як можна впливати на бюджет своєї громади

03 Листопад-25 грудня

В цей час попередній проект проходить узгодження та обговорення, під час кожного з яких до бюджету можуть вноситись певні незначні зміни.

ЯКДОЛУЧИТИСЬ:

- ◆ Взяти участь в бюджетних слуханнях та висловлювати свої пропозиції до проекту бюджету. Слухання може ініціювати рада або громадяни самостійно;

СКЛАДАННЯ ПРОГНОЗУ
БЮДЖЕТУ

01

02

СКЛАДАННЯ БЮДЖЕТУ

РОЗГЛЯД ТА
ЗАТВЕРДЖЕННЯ БЮДЖЕТУ

03

04

ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ

ЗВІТУВАННЯ ПРО
ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ

05

- ◆ Відвідувати засідання бюджетної комісії, виконавчого комітету та сесії ради;
- ◆ Допомогати фінансистам в створенні Бюджету для громадян;
- ◆ Сприяти поширенню прийнятого рішення про бюджет, а також Бюджету для громадян – розповсюджувати ці документи електронно, обговорювати їх з колегами чи знайомими.

05 Січень-15 березня

Вже по завершенню календарного року розпочинається етап звітування про виконання бюджету за рік.

ЯК ДОЛУЧИТИСЬ:

- ◆ Взяти участь в обговоренні звіту про виконання бюджету під час його публічного представлення;
- ◆ Відвідати сесії, на яких звіт про виконання бюджету затверджується;
- ◆ Ініціювати громадський аудит виконаного бюджету: як по окремих напрямках (наприклад, щодо гендерної орієнтованості чи освіти), так і всього бюджету в цілому.

04 Січень-грудень

В цей час відбуваються закупівлі, фінансується робота бюджетних установ і організацій, збираються податки. За потреби вносяться зміни до бюджету.

ЯК ДОЛУЧИТИСЬ:

- ◆ Подати проект на конкурс «Бюджету участі». Брати участь в кампаніях агітації за проекти бюджету участі та голосувати за проекти бюджету участі;
- ◆ Ініціювати громадський моніторинг виконання бюджету;
- ◆ Відвідувати засідання бюджетної комісії та сесій міської ради, на яких розглядаються бюджетні питання.

На чому засновано бюджет нашої громади

Будь-який бюджет не створюється у вакуумі. Основою для складання бюджету є стан соціально-економічного розвитку громади. Окрім того, бюджет є інструментом досягнення стратегічних цілей, які визначила для себе громада.

Стратегічні цілі розвитку громади та соціально-економічний стан громади і є основою, на якій формується бюджет.

Наша громада зараз

Розподіл населення за галузями:

Сільське господарство:
276 осіб

Земля сільсько-господарського призначення:
60,65 тис.га

Промисловість:
560 осіб

Промислові підприємства громади: 3

Галузі діяльності підприємств: машинобудування, монтаж та ремонт машин та устаткування, видобування вапна та глини, реалізація послуг водопостачання.

Школи громади: 13

Дитячі садки громади: 9

Лікарні громади: 1

Фельдшерсько-акушерські пункти та амбулаторії громади: 22

Населення громади:

■ Працездатне населення:
11 281

■ Працевлаштоване населення:
7 129

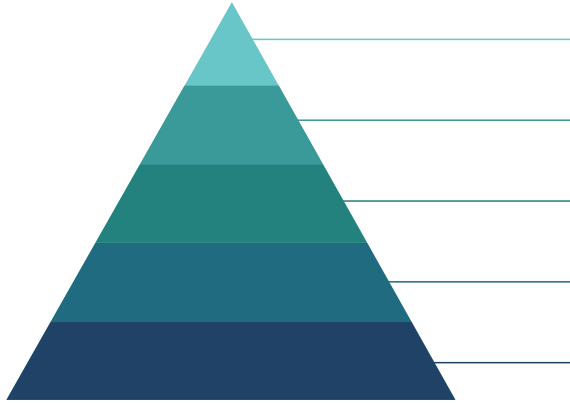
Стан доріг в громаді:

■ Протяжність доріг, що потребують капітального ремонту:
266 км

■ Протяжність доріг, що потребують поточного ремонту:
133 км

Якою ми хочемо бачити нашу громаду

Пріоритетами розвитку нашої громади на найближчі 10 років є:

- 01 Ремонт стратегічно-важливих доріг громади
- 02 Забезпечення населення громади якісною питною водою
- 03 Будівництво мереж вуличного освітлення
- 04 Забезпечення ефективної роботи комунальних підприємств для обслуговування потреб всіх населених пунктів громади
- 05 Підвищення рівня соціального обслуговування незахищених та вразливих верств населення

Перелік пропозицій від громадян до проекту бюджету, які були враховані:

- 1 Пропозиція від старости села Михайло-Заводське щодо виділення коштів на проведення поточного ремонту сільського клубу. Питання вирішене шляхом направлення коштів вільного залишку.
- 2 Пропозиція старости села Запорізьке щодо виділення коштів на виготовлення проектної документації з капітального ремонту сільського клубу. Питання вирішене шляхом виділення коштів вільного залишку.

Переважає більшість пропозицій мешканців громади не була включена до фінансування з бюджету громади у 2019 році через відсутність коштів. У громади відсутній бюджет розвитку, тому можливість проводити капітальні вкладення та заходи з реконструкції об'єктів громади є дуже обмеженою. Зібрані пропозиції будуть враховуватися під час складання бюджетів у наступних роках за наявності коштів для їх реалізації.

Звідки в бюджеті гроші

Майже половину доходів бюджету Апостолівської громади складають власні надходження, які складаються з надходжень від певних податків та зборів, що збираються на території громади. Основним джерелом власних надходжень є податок на доходи фізичних осіб, заплановані надходження якого у 2019 році становлять 50,3 млн грн. Важливими джерелами власних надходжень є і податок на майно (14 млн грн), єдиний податок (14,9 млн грн) та акцизний податок (7,7 млн).

Іншу половину доходів бюджету Апостолівська ОТГ отримує у вигляді трансфертів з державного та інших місцевих бюджетів. Основні трансферти з державного бюджету – це освітня та медична субвенції. Загальна сума трансфертів запланована на рівні 93,8 млн грн.

Всього: 184 622,2

Власні доходи громади (тис. грн)

90 761,8 **50,8%**

49,2% 93 860,4

Трансферти (тис. грн)

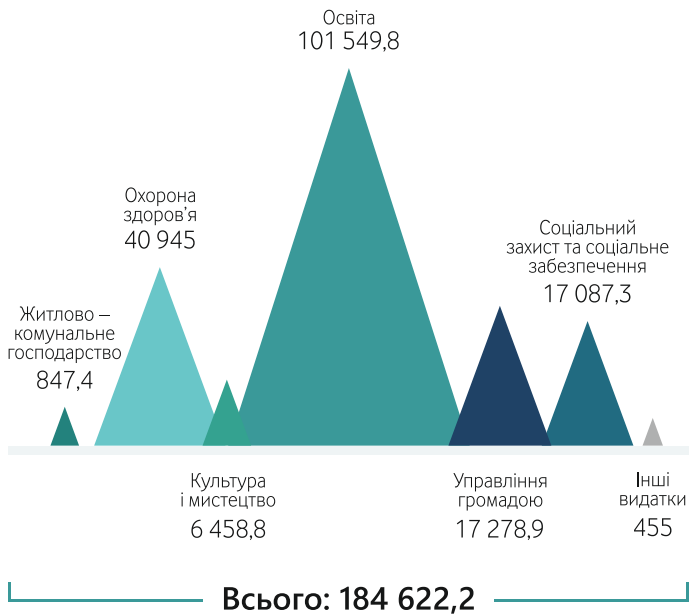
Податкові надходження (всього)	87 332	Освітня субвенція	45 521,2
Податок на доходи фізичних осіб	50 352	Субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері охорони здоров'я	17 147,4
Податок на прибуток підприємств	22,5	Медична субвенція	15 413,7
Акцизний податок	7 797,3	Субвенція з місцевого бюджету на утримання об'єктів спільного користування	5 762,4
Рентна плата	73,2	Дотація з місцевого бюджету на утримання закладів освіти та охорони здоров'я	3 613,9
Податок на майно	14 077	Базова дотація	733,9
Єдиний податок	14 975	Субвенція з місцевого бюджету на відшкодування вартості лікарських засобів	186,9
Екологічний податок	35	Субвенція з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами	234,8
Неподаткові надходження (всього)	6 528,4	Субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері освіти	1 040,8
Доходи від власності та підприємницької діяльності	69,6	Інші дотації з місцевого бюджету	806,2
Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності	1 802	Інші субвенції з місцевого бюджету	300,6
Власні надходження бюджетних установ	4 611,8		
Інші	45		

Куди ідуть гроші з бюджету

Найбільші витрати бюджету припадають на освітню галузь, видатки на яку складають близько 55%. Друга та третя галузі за розміром витрат – охорона здоров'я (22%) та управління громадою (12%).

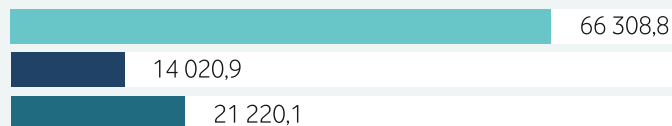
Апостолівська ОТГ не має надходжень для фінансування бюджету розвитку. Тому бюджет обмежений у можливостях фінансувати досягнення стратегічних пріоритетів розвитку громади, а переважно зосереджений на фінансуванні так званих «захищених статей» - поточних витрат з утримання соціальної інфраструктури, комунальних витрат, виплату заробітної плати працівникам бюджетної сфери тощо.

Видатки бюджету за галузями (тис. грн)

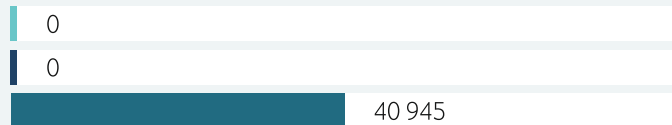

Найбільші видатки з бюджету (тис. грн)

Освіта всього: 10 1549,8

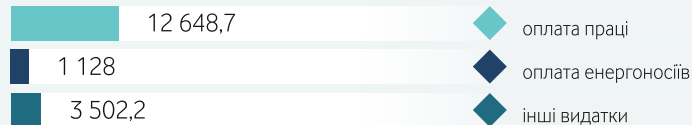
Охорона здоров'я всього: 40 945

* Центр первинної медико-санітарної допомоги перетворено на некомерційне підприємство як "одержувач бюджетних коштів" без звітування про структуру витрат.

** Витрати на лікарню фінансуються поруч із коштами державного бюджету.

Управління громадою всього: 17 278,9

Видатки в сфері освіти

загальноосвітній заклад

Апостолівська ЗШ I-III ступенів №4	703	11 733,4	16,7
Апостолівська ЗШ I-III ступенів №3	560	10 144,2	18,1
Опорний навчальний заклад Апостолівська ЗШ I-III ступенів №1	546	11 038,6	20,2
Запорізька ЗШ I-III ступенів	126	3 854,3	30,6
Михайло-Заводський НВК опорного НЗ АЗШ №1	135	4 198,1	31,1
Михайлівська ЗШ I-III ступенів	105	4 023,7	38,3
Кам'янська ЗШ I-III ступенів	132	5 124,4	38,8
Українська ЗШ I-III ступенів	94	3 645,8	38,8
Володимирівський НВК філія опорного НЗ АЗШ №1	95	4 140	43,6
Першотравенська ЗШ I-III ступенів	101	4 485,5	44,4
Широчанський НВК	78	4 084,2	52,4
Жовтокам'янська ЗШ I-II ступенів	36	2 779,9	77,2
Новоіванівська ЗШ I-III ступенів	33	2 688,3	81,5

◆ кількість учнів

◆ всього видатків на заклад

◆ видатки на одного учня

Величина: тис. грн

Витрачання залишку освітньої субвенції,
що утворився на початок року

заходи	обсяг видатків, тис. грн
Оновлення матеріально-технічної бази в Апостолівській загальноосвітній школі №1	2962,3
Обладнання для кабінетів природо-математичних предметів в Апостолівській загальноосвітній школі №1	1037,7
Обладнання для ресурсних кімнат в Апостолівській загальноосвітній школі №1	113
Обладнання для ресурсних кімнат в Апостолівській загальноосвітній школі №3	113
Обладнання для ресурсних кімнат в Апостолівській загальноосвітній школі №4	113
Обладнання для ресурсних кімнат в Першотравенській загальноосвітній школі	112,9

Для подання пропозицій та зауважень
до бюджету громади:

Апостолівська міська рада

📍 53802, м.Апостолове, вул.Центральна, 65

@ info@apost.otg.dp.gov.ua

Для отримання консультацій з питань бюджету:

начальниця фінансово-економічного відділу виконкому
Апостолівської міської ради Осипенко Наталія Василівна

☎ (05656) 9-11-44, (05656) 9-42-58

@ 36.apostgromada@gmail.com

Наклад: 500 примірників